

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“

Megjelenik: vasárnap, és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 12 fillér.

A földbirtokok tehermentesítése.

A politikai élet gondját lefoglalta a harci kedv, ez az ősrégi magyar virtus. Ma már a művelt népek sorompói mögé állunk az ő dolgaikat kell nekünk is magunkévá tennünk, az ő kulturális törekvéseikkel muszáj azonosítanunk magunkat, ha számot akarunk tartani arra, hogy besorozzanak a szomszéd kultúranciók a maguk atyafiságába. De ősi fajjegyük eme fattyuhajtását, a meg hasonlást csak nem tudjuk lerázni magunkról.

Ime itt van egy égető kérdés, olyan nagy jelentőségű dolog, amely nemzeti életünk gyökerét érinti; kellene, hogy az egész ország mint néhány meghitt jóbarát összefogjon, hogy egyesült erővel küzdjék ki maguk számára az eredményt és tessék, az országban pártusák vannak napirenden, felbolygatott jogrend és eszeveszett kavarodás.

A fontos kérdés nem más, mint földbirtokunk tehermentesítésének kérdése. Egy ügy, amely évről évre fenyegetőbben követel maga számára a rendes mederbe való terelést. Mi előbbrevalónak tartjuk a közjogi kérdések megoldását, melyek ebben a szép országban

alig ha lesznek valamikor megoldottak mondhatók, előbbre valónak a maunk életkérdésénél, amit pedig megoldanunk kell, ha élni akarunk ezen a földdarabon, melyhez bennünket egy ezred év esatol. A hivatott faktorok tétlenül nézték az zavaros politikai helyzet közepette a kis- és középbirtokosok vergődését, de úgy rémlik, hogy most már talán mert talpunk alatt ég a talaj, mostanában mégis észre tértek a vezetőlemek és serényen hozzá látnak, amennyire lehet tisztázni, a nagy horderejű ügyet.

Az Országos Magyar gazdasági Egyesület és a gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a napokban tartották nagygyűlésüket. Az utóbbinak gyűlésén igen figyelemreméltó és minden ízében megszívlelést érdemlő beszédet tartott Bernát István az új földtehermentesítésről.

Szerinte a viszonyok mai állásában, gondolni sem lehet arra, hogy a föld birtok teljes tehermentesítést nyerjen. Ma már csak arra kell és lehet szorítkoznunk, hogy módot találjunk a magyar föld terhein annyira könnyíteni, hogy a megélés és a kibontakozás lehetősége legyen magadva. Ez a kijelentés nagyon

szomorú, ha rá gondolunk arra a hivatásra, amit nálunk a birtokos osztály a múltban betöltött. Ha visszaidézzük azokat az időket, amikor a középnemesség képezte a nemzet életerejét, amikor ez az ország biztosította számunkra a függetlenséget, ha kellett karddal is. Amde ez nem volt lehetséges csak addig, míg bizton és önérzettel támaszkodhatott földjére a magyar. Mihelyt ez a biztonság érzet is inogni kezdett, mihelyt másoknak is beleszólásuk lett az anyaföld javadalmaiba, a függetlenség is alább szállt, vagy jobban át és át származott hitelintézetekre, uzorásokra, idegenekre. Csakhogy, ha orvosolni óhajtjuk a bajokat, ha radikális uton akarjuk helyrehozni a mulasztottakat, akkor le kell vetnünk minden álszemérmét és pórén kell megnéznünk a sebet, mely betegségünk bajunk okozója. Ha kendőzgetjük, ha folytonfolyvást olyan gyógyszerekkel élünk, melyek csak ideig-óráig huzogatják betegségünket, akkor az a veszély érhet bennünket, hogy az elhárapódzott sebet csak operációval tudjuk eltávolítani. Epen így áll a mi ügyünk is. Ha nem mutatunk rá azokra a fekélyekre, melyek a mezőgazdaság, illetve a földbirtosság züllését okozzák,

TÁRCA.

A kapitány köpönyege.

Skerlitz kapitány nagyokat lépve és szuszogva törtéte fel a „kis lány“-hoz a a negyedik emeletre. Skerlitz kapitány tüzér volt s pártfogolta a „kis lányt“. Hogy kiféle — miféle volt ez a leány, azzal még a nagy köruti bérház lakói sem voltak egészen tisztába, pedig azok mindent szoktak tudni. A bérház köztudata szerint a lány ösztöndíjas színi-növendék volt és Margitnak hívták. A kapitány azonban egyszerűen „kis lánynak“ szólította, csak néha, bizonyos ellenőrzetlen pillanatokban nevezte Gretchennek, de ilyenkor a kapitány rendkívül ünnepélyes hangulatban volt s mikor a poczakos kapitányt ünnepélyes hangulat szállta meg, még a privátdinerjét is Herr Jobannak szólította.

Skerlitz kapitány nagy karedsörömpölések és szuszogások közt feljutott végre a negyedik emeletre. Nagy robajjal nyitott be a kis lányhoz, amikor hirtelen egy ember rohant el mellett. Az előszoba homályos volt s így a kapitány nem lát-hatta, ki volt az illető s mire megnézte volna, már be is volt téve mögötte az ajtó. De a kapitány is fogva volt. A rejtélyes alak sietségében az ajtóval becsipte a kapitány ur köpönyegének bal szárnyát. Hopp! Az ajtó hirtelen kinyílt, s a kapitány előtt egy önkéntes állott saját

ezredéből. Az önkéntes haptákba vágta magát és jelentette:

— Alázatosan jelentem a kapitány urnak, becsiptem a

Mire Skerlitz kapitány emberavó tekintet vetett az önkéntesre és ingerülten dörmögte.

— Igen, látom! Ön be van csipve. . . . Azzal sarkon forgult és faképnél hagyta az önkéntest.

A szobából a kis lány repesve szaladt a kapitány felé, aki azonban összefont karokkal állott meg előtte és a lábát szétvetve harsogta:

— Gertchen:

— Ah! A kapitány ünnepélyes hangulatban volt. A kis lány tisztába lehelte a helyzettel.

— Kapitány: — mondotta sietve színtoly ünnepélyesen és farkasszemet nézett a felsenburgi Skerlitz család leghájasabb tagjával.

— Ki volt az a tacsó? — dörgött a kapitány.

— Hogy ki hogy ki? ese vegte szaporán a kis lény, — Már hogy ki?

— Már hogy ki!

— Hát . . . a cousinom!

Ezer menydörgős ménykő! A kapitány felpattant, mint egy ágyugolyó. Ilyen piramidális hazugság!

— Lelővetlek, mint egy verebet!

A kis leány oldalt hajította egy kis sé a fejét és valami édes, hunczut mosolyt röpített a kapitány felé.

— Megmutassam a születési bizonyítványát?

A kapitány felbőmbölt. Nem, nem már elhisz mindent. Az ördögbe is, csak nem fog valami írka — firkát silabizálni? Utálta az írást még napiparancsban is. Egyszeriben megnyugodott hát és ledobta a köpönyegét és a kardját.

— Tehát az unokabátyád?

— Ugy van! Eppen temiattad járt most nálam.

— Na, ez különös: É: miért?

A kis lány ekkor már a kapitány térdén lovagolt. A kis fehér ujjacskaival megsimogatta a kapitány állát és gügyögve duruzsolta:

— Oh az én cousinom nagyon bárgyu alak! Nyápitez, ügyefogyott, mamlasz!

A kapitány hizott a leírástól és megelégedetten ingatta a fejét.

— Ne mond:

— De igen: Egy kész hülye. Oh, nem olyan daliás mint te! Képzeld az a tökfilkó kiszeretne bujni az uniformisból. Azt mondja, nem neki való a katonáskodás. Azt az egy évet sem bírja ki. Kért, hogy protezsáljam nálad. Valahogy dobasd ki. Hát nem egy mamlasz mi?

A kapitány állát erősen csiklandozták azok az apró ujjacska. Nevetett és jókedvűen mondta:

— Ne félj, kis lány, ugy kidobatom, hogy a lába sem éri a földet.

Másnap a szokásos időben széles jó kedvvel, mint egy ütökötet nyert hadvezér rontott be a kapitány a lányhoz:

Dús választék diszkötéses könyvekben a legelőkelőbb íróinktól.

Karácsonyi ajándéku kaphatók a Kiadó i Nyomdában.

ha nem akarjuk nyíltan bevallani az okot, amely ezt az okozatot létesítette, bizony akkor alapos gyógy mód hiányában, nem fogunk zöld ágra vergődhetni.

A baj okozója pedig megint csak fájdalom, ki kell mondanunk, egyik fajjellegünk. Ez pedig a magyar embernek a könnyelműségben való hajlandósága. Ehhez járul még az is, hogy nincs meg az a gazdasági intelligencia, a mi földdel foglalkozó köreinkben, hogy lépést tarthatnánk a nyugoti népeknek agrikulturnális haladásával.

Az a szabadság, ami valamikor a birtokos osztályt jellemezte, ma már szabadosságá vedlett át. Jogaiért kész volt vérét ontani bármely percben a magyar a háboruban, és féltékeny szeretettel őrizte békében azt az ingatlant, amit hősiességének köszönhetett. Az utódok kevésbé veszik azt a dolgot olyan komolyan. Ők, a kik minden megerőltetés nélkül cseppentek a birtokba, ők, a kik csak a függetlenséget, de nem annak megszerzése módjain érezték mértékét a szabadság kihasználásában. Pedig milyen nagy hasznót hajtana az ilyen okszerű és takarékos gazdálkodási rend, mint a milyen a gazdasági vívmányok kihasználásával a művelt nyugaton folyik. Lenne tőkénk, a mivel a magyar ipart nagystílű alapokra fektethetnők, az amerikai versenyvel nagyon könnyen felvehetnők a harcot, minthogy termelőképességünket fokozhatnók és egész nemzeti életünkben egészséges vérkeringés jöhetne létre.

Azonkívül nagy baj az is, hogy a kisbirtokosok sincsenek felszerelve kellő gazdasági tudással. A tudomány hatalom és a ki tudományban erősebb, az legyőzi könnyű szerrel a tudásban gyengébbet. A mai nemzedéket szükséges úgy nevelni, hogy kellő garanciát kapjunk a jövőben arra nézve, hogy meg-

— Kis lány! — dörögte öntelten — azt a mamlaszt nagyszerűen kidobattam.

A kis lány huuczutul nevetett és édeskésen mondta:

— Okos gyerek vagy! De most nem tartóztatlak. Vendégem van.

— Ki... kicsoda?

— Az unokabátyám.

— Melyik?

— A civil.

— Hát még olyan is él? Merre van, azonnal szétlövtem?

A kapitány már be is rontott a mel lékterembe, ahol a diván karfáján ott lovagolt helykén, jó kedvűen az önkéntes. Az arcát felfújta és szemtelenül pöfkelte a füstöt a kapitány felé.

Skerlitz kapitány úgy érezte, hogy ő bomba, amely azonnal szét fog robbanni. Ráordított a vigyorgó alakra:

— Önkéntes!

— Ah!

A cousin előkelő hanyagsággal állott fel és kissé megbiezeztette a fejét.

— Parrdon, kapitány: — rácsolta kimért m — Én nem vagyok önkéntes. Csak voltam. Én Bothos vagyok. Bothos, a botháziak közül. H-val: A kis lány az én barátnőm! Az ösztöndíjat a szinitanodában én fizetem érte. A lakásbért is!....

Bothos a botháziak közül monoklit esapott a szemére és mosolygott.

A kapitány dühösen fordult sarkon. Amikor az ajtót becsapta maga után, a köpönyegének balszárnya beszorult az ajtóba.

A cousin utána kiáltott:

— Kapitány ur, ön be van esipve... Pakots József.

állja a versenyt más nemzet műveltségével szemben. Ismétlő iskolák, téli tanfolyamok, kiváló szakerek sokat tehetnek az izmos, művelt földmivelő nemzedék létrehozásában.

A nagygyűlés e két bajt, az oktatlan költsékezést és műveltség hiányát találta mint indokot arra, hogy pusztul a magyar föld. A nagygyűlésen az állami terhek csökkentését és a hitelintézetek kölcsöneinek apasztását tartották megoldásul alkalmasnak. Ez nem elég. Itt széleskörű, társadalmi akcióra van szükség, olyanra, amelybe bevonassanak az összes földből élő osztályok. A nagybirtokosok ne vigyék külföldre az itthoni földből nehezen kiperéselt pénzmagot, a nemesek ne dárdozzák el az udvarházakat, a kurta nemeség pedig a korcsma helyét a gazdasága körül járjon. Tanítassák a gyermekeiket a földmivelés minden ágazatára, hogy a magyar nép méltó is legyen agrikulturnális hivatásához.

Városatyá-választások.

Most mult csütörtökön ejtettek meg a városi képviselőtestületi tagok választása. Amint már egyik előző számunkban jeleztük, hogy ezen választások eklatáns bizonyítékát fogják adni annak, hogy a város kormányzó polgármester, dr. Bogdán Zsivkó működésével teljesen meg van elégedve a polgárság.

Ugyis történt.

A város 10 kerületéből hét a kötött paktum alapján a szerbeké, három a nem szerbeké. A szerb kerületekben, valamint a nem szerb kerületekben a választások a legnagyobb rendben folytak le és mindenütt az a lista került ki győzelmesen, a mely a többség akaratának felelt meg.

A választókerületek mindegyikében közel kétszáz szavazat adatott le, hűségesen megtartva a paktumot, mely szerint egymást támogatják az ő kerületeikben szerbek és nem szerbek.

Simán ment a választás mindenütt, kivéve a II. kerületben, a hol egy kis kavargást idézett elő egy kis töredék, mely mindenáron a maga jelöltjeit szerette volna megválasztatni.

Szocialistáknak mondták őket, kiknek vezére Krummenakker József szabómester volt.

A vezér elhagyta azonban seregét és így a körülbelül 30-40 emberre becsült tábort csak 16 szavazatot tudott az urna elé vinni. Ezt látva, az oda küldött két bizalmi emberük is elhagyta a választási helyiséget.

Az új városatyák kerületenként a következők:

Az I. választó kerületben a.) rendes tagok: 1. Bocsaracz Pája, 2. Mirkovits Dusan, 3. Petrovits Száva, 4. Rélyin Vász. b.) póttagnak: 1. Duskov Dusan, 2. Pálinkás Kécsa.

A II. választó kerületben Rendes tagok: Fekete Gyula, Groszmann Béla, Draskovits János, Dr. Rosenstein Mór, Dr. Türk Marcell, Kolb Vilmos. Póttagnak Schwarz Mihály, Wilgermein Miklós, Feitz Lajos.

A III. választó kerületben Rendes tagok: Jeszenszky Ignác, Dörner Ferenc, Decker Frigyes, Dalázs Jenő. Póttagnak: Olajos Gyula, Plesko András.

A IV. választó kerületben Rendes tagok: Bandits Milos, Velimirov Józsa, Vujin Mladen Pája, Zubán Ránkó. Póttagnak: Zsivity Tréva, Gájin Mita.

Az V. választó kerületben. Rendes tagok: Nikolits Lázár, Milityev Iván. Krászin Jéfta, Adamov Pája, Vajdits Misa. Póttagnak: Miolity Száva, Radák (Bacsin) Zsivojkó, Zavisin Pánta.

A VI. választó kerületben Rendes

tagok: Dr. Jaksits Vazul, Koczár Tósa, Oroszlamoski Dimitrije, Radoszavesev Dimitrije Terzin Mita, Gyéerty Bránkó. Póttagnak: Gyomparin Mladen, Tésity Nitya, Szuboticski Stéva.

A VII. választó kerületben Rendes tagok: Adamov Tima, Bakovlyev Alexa, Vaszilyev Kuzma, Kójity Szergija, Szimity Láva Mihajlo, Sibul Ráda, Póttagnak: Szimity Emil, Rákity Gyurka, Milovánov, Gyóka.

A VIII. választó kerületben Rendes tagok: Griffatong Péter, Holeczinger Miklós, Káplár Mihály, Grósz Miklós, Molitor József. Póttagnak: Ruzsó Ferencz, Baucz Adolf, Adam Gáspár.

A IX. választó kerületben Rendes tagok: Jánkov Kószta, Kószity Mihály, Milosev Acza, Nedomacszy Milán. Póttagnak: Koszannity Dimitrije Tretyák Mita.

A X. választó kerületben Rendes tagok: Telecski Ránkó, Tyoskov Józsa, Bozsín Obrad, Neezkov Luka, Nikolits Nika, Pandurov Milán. Póttagnak: Berján Leontije (Acza), Zsián Dóme, Rajkov Obrad.

Midőn még a választás egyébként való rendes és tiszta lefolyásáról beszámolunk, nem mulaszthatjuk el, megjegyezni azt a tényt, hogy a szerbek, magyarok és zsidók a paktumhoz ragaszkodva azt becsületesen betartották, csak a németység egy jó része mutatkozott ezúttal is, mint sok más alkalommal — megbízhatatlannak.

HIREK.

— Gr. Bethlen Miklós †. Budapestről írják lapunknak, hogy gr. Bethlen Miklós, Torontál vármegye nyug. főispánja, Budapestben, 45 éves korában, hosszú és kínos szenvedés után elhunyt. Halálát özvegye szül. mácsai és kisoroszi Csernovics Margit s két leánya gyászolja. — Gr. Bethlen Miklós 1859-ben Temesvárott született és fia volt gr. Bethlen József és neje szül. törökbecsei Sissany Erzsébetnek, néhai gr. Leiningen 48-as vértanu tábornok özvegyének. A középiskolát Temesvárott, a jogot Budapesten végezte és eleinte Temes vármegyéjénél szolgált mint tb. aljegyző. Utóbb Torontál vármegyéjén főszolgabíró, majd főjegyző lett. Később Hunyad vármegye főispánjává, majd Torontál vármegye főispánjává neveztetett ki. Súlyos idegbaja miatt azonban csakhamar kénytelen volt nyugdíjba menni és azóta a budapesti Schwartzler-féle gyógyintézetben ápolatottszenvedéseitől. Legyen neki könnyű a föld.

— Tisztujtás a városnál. A városi tisztujtó közgyűlés f. hó 22-én lesz megtartva. — Ezt megelőzőleg 21-én délelőtt lesz az alakuló közgyűlés, melyen az újonnan megválasztott képviselők névjegyzéke lesz meghirdetve. — Mint halljuk, a tisztujtásra nézve abban történt megállapodás, hogy az idegen pályázók közül csak akkor történik választás, ha a helybeliek közül nem akadna alkalmas ember.

— Városatyá választások címmel lapunk legutóbbi számában egy hír jelent meg, melyben tények alapján azt írtuk, hogy „egy magát socialistáknak nevező 4-5 tagból álló csoport azt akarja, hogy oda se pup, se kabátos ember, se zsidó ne választassék be”.

A jelzett hírből megjelent és itt idézett kitélt magára nézve sértőnek tartott „Az első nagyikindai mezőgazdasági-ipar- és olvasóegylet”, melynek hat tagból álló küldöttsége megjelent szerkesztőségünkben és kérte a hírből mondottak rektifikálását. — Szerkesztőnk azon kérdésére, hogy ők socialisták-e? Azt felelték, hogy: nem, nem is azonosítják magukat azokkal. — Erre szerkesztőnk kijelentette, hogy akkor nem őket érinti a dolog, tehát nincs mit rektifikálni.

Hogy megis foglalkozunk a dologgal tesszük azért, mert a leghatározottabban kijelentették, hogy ők nem socialisták

és nem is voltak soha azok. Midőn ezt készségesen ide iktatjuk, ugyanakkor az egylet tagjait illetőleg végeztünk volna.

Egyet azonban az egylet tagjainak tudomására hozunk itt a nyilvánosság előtt és ez az, hogy **Krumenaker** József helybeli socialista szabómester megjelent egyik vezérférfiúnál többedmagával és ott mint a fent nevezett egylet (Bauernverein) nevében egész határozottan kérte, sőt követelte a socialisták ismert elve alapján, hogy ők se papot, se kábátos embert; se zsidót nem választanak. Ez a Krumenaker rendőrhatalósági engedély mellett gyűlést is tartott lakásán.

Kérdjük a Bauernverein tisztelt tagjait, ki adott annak a Krumenakernak, aki az utolsó perczben elment, felhatalmazást, hogy az ő nevében beszéljen, alkudozzon, sőt követelődzködjön és megbontani igyekezzék a párt egységességét?

Mi ismerjük ennek az embernek manipulációját és azért irtuk meg és fenn is tartjuk egész terjedelmében, amit a socialistákra vonatkozólag irtunk.

A gazdasági olvasóegylet t. tagjai, ha nincs semmi közösségük Krumenakerrel, hát akkor végezzenek vele, aki visszaélést követett el, mert az ő nevében és meg bizásukban beszélt és cselekedett.

Kieszelt posta rablás. F. hó 15-én a kora reggeli órákban az a hír terjedt el, hogy a nagykomlói postát Nákofalva-Nagykikinda közt kirabolták, a posta kocsi pedig agyon ütötték. Miután a posta, a minnek még este kellett volna megérkezni, másnap reggelig sem érkezett meg Kikindára, a temesvári m. kir. posta és távirda igazgatóság feljelentésére dr. Vaszko kir. alügyész, Szontágh Hugó kir. törvényszéki bíróval a vizsgálat megejtése végett rögtön a helyszínére kiszállt. Dugarn Vikentie a ki négy év óta áll a posta szolgálatában f. hó 14-én este 5 óra felé indult Nagykomlósról Nákofalvára Nagykikindára. A posta kocsi zárt ládájában 3. amerikai zárral ellátott pénzes zsákban összesen 8000 korona készpénzt, továbbá egy 22.000 koronáról szóló takarékpénztári betét könyvet és egyéb érték tárgyaknak jelzett piros papiros küldeményt vitt magával. Dogariu mint előadja, alig hagyta el a náköfalvi szőlőket 6 óra tájt, a sötétben, állítólag, megtámadták, leütötték. Ő eszméletét veszítve az árokba esett. A rablók aztán a posta ládakatját lefeszítve a három pénzes zsákot felválták és azokból a pénzt, a takarékbetét könyvet és minden piros papírral jelzett küldeményt elvittek. A vizsgálat azonban megállapította, hogy a Dugaru által előadott rablás csak mese, hogy a tettes maga a kocsis volt. Amit különösen igazol az a körülmény is, hogy a fején észlelt sérülés oly jelentéktelen, hogy attól eszméletét el nem veszíthette és hogy az esetről ha, az úgy történt volna, nyomban maga tehetett volna jelentést; de ő egész nyugodtan subájába burkolozva, másnap reggelig az árokban feküdt. A hol, mint megállapították, a mellette levő pipa pernye és meggyújtott gyufák után, igen kedélyesen dohányzott. Jellemző az esetre, hogy a náköfalvi utkaparó öt megpillantva az árokban, felrázta, de ő az utkaparót torkon rngadta, hogy hagyja őt békében Dogariut letartózták, a nagykomlói, nagykikindai csendőrséget a nyomozás végét mozgosították, azonkívül a pénztáratokat is értesítették a takarékpénztári betét könyv netáni értékesítése miatt.

Éjjeli látogató. A perjamosi szolgabírósnál, mint tudósítónk írja, két pészaki ember különös panaszt emelt. Előadták hogy f. hó 11-én Vollman János oda való fiatal suhanc késő este, álkulcsal a mikor már nyugalomra tértek először **Heinrik** Károly gróf Zichy Andor kastélyában lakó eseléd tizenhárom éves **Mária** nevű leánya szobájába behatolt. A zajra azonban figyelmessé lettek, mire allegény megugrott és a sötétben eltűnt Ugyanakkor Vollman ellátogatott Feil Péter leányához is, de itt már nyakon csípték. A fiatal legény bevállotta, hogy nem lopási

szándék vitte az éjjeli látogatásokra, de szerelmes mind két leányzóba.

Megrabolta az anyját Ó Besenyőn, f. hó 16-án este Velesov Péter fiatal ember ödes anyjához Velesov Fránához azzal állított be, hogy adjon neki 20 koronát kölcsön. Miután Velesovné tudta, hogy fiának kártyázásra kell a pénz azt megragadta. Erre a fiu anyját megragadta a földre teperve fojtogatni kezdte s mikor a gyámoltalan asszony eszméletét veszítette, a nyakán legő kis zacsokból 51 korona készpénzt elrabolt. A fiut a csendőrség nyomban letartotta és bekísérte a helybeli kir. ügyészséghez.

Gyikos meny. Kis Zomborról jelentik lapunknak f. hó 12-dikéről, hogy Husetik András oda való öregember valami tartózkodás miatt összehalált a vele egy házban lakó menyével. Az indulatos menyecskét annyira elragadta haragja, hogy baltát fogott a 62 éves öreg emberre és azzal kétszer fejbe vágta. Az öreg életveszélyes sebeivel elszállították a makói kórházba.

Öngyilkos öregember. Szerb Csanádon, mint nekünk jelentik, f. hó 11-én Oprean Juon oda való öreg román paraszt felakasztotta magát. Az öreg egész nap a korcsmában járt, este felé ittas állapotban tért haza, a mi miatt családjával összeszólkalkozott. A perpatvar után láthatólag szomorúan feküdt le. Éjjel aztán észrevétel nélkül felkelt és a szímben felakasztotta magát, mire rákadtak, már nem volt benne élet.

Halál egy lakodalmon. Lakodalom volt az elmúlt héten egy aracsi szerb háznál, a hova Lalic Ráda és Ivancev Nika testvérével együtt szintén jelen volt. Lalic berugott és Ivancevvel kötekedni kezdett, mire ezek kidobták. Lalic dühösen hazament és egy kaszával felfegyverkezve visszament a lakodalmas házhoz és ott lekaszabolással fenyegetett mindenkit. Ivancev testvérével vasvillát ragadot és Lalicot agyonverték.

A szerb egyházmegye köréből. Letic György dr. gör. kel. szerb püspök szerdán szenteltel pappá Tattarovic János végzett theológust. A püspök az új diakont Mokrinba disponálta.

Sajtóhibaigazítás harminczkét év múlva. Még 1872-ben a „Rendelekek Tárában” és a „Budapesti Közlöny”-ben közölték a hazai görög keleti szerb népiszkolákról és felsőbb leányiskolákról alkotott és a királytól jóváhagyott szabályzatot. Később azonban kiderült, hogy egyrészt a rendeletek gyűjteményében és a hivatalos lapban közzétett szövegben is értelemzavaró sajtóhibák és eltérődelések vannak. Harminczkét esztendeig bajlódtak ezzel a hibás szabályzatszöveggel, most végre a miniszterelnök kezdesére kijavították a hibákat. A hivatalos lap a héten közölte a vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletét, melylyel közzé teszi a körülbelül másfél nyomtatott ivre terjedő sajtóhibaigazítást.

Vásárváltozás A f. hó 26 ára eső karácsonyi ünnep miatt a budapesti juhvásárt és a bécsi nagy marhavásárt kedden december 27-én tartják meg.

A rák gyógyítható. A legrégibb időn át az orvosi tudománynak egyik legnehezebb és mai napig meg nem oldott problémája ezen iszonyatos betegség gyógyítása. Nap nap után újabb és kalandos gyógymóddal szellőztetnek, melyek azonban a kritika objectivitása folytán mihamarabb feledésbe kerülnek, mert a komoly tudomány nem érheti be holmi rövid időhöz kötött látszólagos javaslatokkal, hanem megkívánja, hogy ezen szörnyű baj visszacsés nélkül teljesen kigyógyuljon. Most egyik hazánkfi, a vérgyógyítás gyógymód genialis megalapítója Dr. Kovács J. budapesti orvos specialis gyógymódjával kísérletezik a rákbetegségek gyógyításával. Négy év alatt több gyomor és bőr rákot kezelt és oly szerencsés eredményeket ért el, hogy a vérgyógyítás alkalmazását rákos elfajulásoknál, különösen ha még kezdetleges stadiumában ke-

rülnek kezelésébe, célravezetőnek mondja: Dr. Kovácsnak gyógyintézete van öt év óta a fővárosban V., Váci körut 18. szám alatt, de csakis bejáró betegek kezelésére. Kívánatos és a magyar tudomány nagy dicsőségére szolgálna, hogyha Dr. Kovácsnak a legnagyobb eszében folytatott működését teljes siker koronázza, a mit eddigi eredményei után ítélve, majdnem biztosnak vehető.

Moslék eladás. A helybeli keményítő gyár vezetőségétől arról értesültünk, hogy f. hó 20-án keddtől fogva mindig a délelőtti órákban moslék kapható.

Az Amatőr Az évnegyed utolsó száma gyanánt szinte valóságos képalbumot ad. Az Amatőr, ez a ritka művészi díszszel kiállított kétheti folyóirat, mely a maga nemében igazán egyedül áll nemcsak itthon, de a külföldön is. Tizenhárom kép és egy remek műmelléklet van ebben az új, 6. számban, hogy mily első rangú amatőrökből, arról az alábbi névsor tanuskodik: Müller A. Bertalan; Tündérekert. — Lázár Elek dr.; Vályunál. — Szilárd Béla; A vajdai házörzönk. — Novomeszky Imre; Birkák. — Novomeszky Imre; Téli táj. — Révész Zoltán; Boldog várakozás. — Dregchock Sándor; Tavasz fivalom. — Dregchock Sándor; Nyires. — Novomeszky Imre; A „zúgó”. — Tóth Tibor; Tanulmányfő. — Révész Zoltán; A jó ezimborák. — Gámán Dezső; Móczok a radnai havasokon. — Gámán Dezső; A Szamos partján. — Kóródy Zoltán; A kis vasalóné. — A képek mind művészi értékűek, de hasonló niveauun áll a lap szövege is. A magyar festőművészek legilelusztrisabb tagjai nyilatkoznak meg bennsorra egymásután; így ezúttal Hary Gyula, Bruck Miksa, Karvaly József s Koszta József írásait közli Az Amatőr. Aesthetikai dolgot Iván Ede irt az új számba, míg Szilárd Béla ezikke s a lap gazdag rovatai gyakorlati útbaigazításokat adnak úgy a kezdő amatőrforografusoknak, mint a kész művészeknek egyaránt. A jövő évfolyam 1. száma már karácsonykor, mint rendkívül díszes ünnepi album jelenik meg, melyből a kiadóhivatal (V., Houvéd utca 10.) kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld mutatót.

Közlemény. A temesvári m. kir. posta és távirda igazgatóság figyelmezteti a közönséget, hogy az 1903. október hó 7-én kelt 58246 számú kereskedelemügyi miniszteri szabályrendelet értelmében a m. kir. posta (és táv.) hivatalok a levélpóstai küldemények (levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, keresztkötésű küldemények és üzleti papírok) — után a közönségtől a kézbesítés alkalmával beszédő postadíjakat (portó összegeket) magára a levélpóstai küldeményre fölragasztandó e célra kiadott portójegyekben kötelesek leróni.

A közönség a portójegyekkel el nem látott, fentebb megnevezett levélpóstai küldemények után követelt portó megfizetését a saját érdekében tagadja meg, a tanyállást pedig minden posta (és táv.) hivatalnál rendel ezésre álló panaszkönyv utján vagy szóval, avagy írásban a temesvári m. kir. posta és távirda igazgatósággal esetenként közölje.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

KEMÉNY JÁNOS.

Kiadói-Nyomda, Nkikindán Telefon. sz 15.

A
Kiadói-Nyomdában
jó házból való két
flu tanoncszul
azonnal felvétetik.

Pályázat.

A nagyikikindai „Humanitás“ jótékony nőegyesület kisdudorjában nyugdíjazás folytán megüresedett óvónői állásra pályázat hirdették. Fizetés: 800 korona előleges havi részletekben, szabad lakás és fűtésre 20 mázsa kőszén és 1/2 vagon tüzifa, melyből az óvóhelyiség is fűtendő. Kellően felszerelt kényvek 1905. Január 15-ig a nőegyesület elnökségéhez küldendők. A megválasztott óvónői állását 1905 február 1-én tartozik elfoglalni. Megjegyzetjük, hogy a megválasztott óvónő állásában egy évi sikeres működés után fog véglegesítettetni.

Nagyikikindán, 1904. december 15-én.

A „Humanitás“ jótékony egyesület elnöksége.

TOKAJI BOROK!!!

OLAY LAJOS szőlőbirtokostól TOKAJ.

Asszu — Szamorodni és Pecsénye borok, a legjutányosabb árban kapható.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Raktár RUSZ DÖME csemege üzletében. Nagyikikindán.

Hirdetmény.

A „Torontáli Közlöny“ a helybeli kereskedők és iparosoknak hirdetéseit minden más hirdetővel szemben 40% kedvezményben részesíti. Köszönet nyilvánítás.

Ujbóli megnyitás.

Az idény előrehaladottsága folytán mélyen leszállított árban eladom összes megmaradt áruimat.

A vásárló közönség szives látogatását kéri

Ernst József

Férfi- és női divatáru kereskedő
a **Fecskéhez**
Nagyikikinda Ferencz-József-tér
Pacsu-féle ház.

Figyelem! Rendkívül gazdag és nagy raktár karácsonyi játéktárgyakból.

Alkalmi vétel.

Ujbóli megnyitás.

PÉNZ

4¹/₂%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 1/4 értékéig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.
Személyhitelt! papoknak, katonatisztoknak, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre, gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU Budapest, VI., Nagymező-u. 12.

— A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva. —

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvétetnek. —

Osztálysorsjegyek: 1/4 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/4 K 1.50 (válaszbélyeg.)

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank

Nagyikikindai Fiókiintézete

folyó évi november hó 1-én kezdte meg működését a Jung-féle ház emeletén!

A fiókiintézet a következő üzletágakban áll a közönség rendelkezésére:

Leszámlától váltókat és nyújt hosszú lejáratú annuitásos vagy tisztán kamatozó jelzálogkölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett „Überland földekre“ is.

Előlegeket nyújt árukra, forgalomképes iparcikkre és értékpapírokra.

Vesz és ad értékpapírokat, sorsjegyeket, arany és ezüstpénzeket.

Bevált kisorsolt értékpapírokat és sorsjegyeket. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyó-számlán (cheque forgalom)

Ezen felsorolt üzletágakon fölül a fiókiintézet a banküzlet összes ágazataiban, mint hitellevelek kibocsájtása, incasso és átutalási műveletekkel fog foglalkozni.

Hivatalos órák: reggel 8-tól 1¹/₂ 1)
délután 3-tól 5) óráig.